

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 2T/109/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418011518
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Toma
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6418011518.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiari nad Hronom v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Tomu a prísediacich Evy Lalíkovej a Anny Rihovej, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.12.2018, takto

rozhodol:

Obžalovaný Y., nar. XX.XX.XXXX v G.i, trvale bytom G., ul. G., nezamestnaný, t. č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica,

je vinný, že

dňa 03.05.2018 v čase o 14,05 hod. po príchode S., na autobusovú zástavku na ul. Križovatka v Banskej Štiavnici, jej zatelefonoval jej syn - obžalovaný s tým, že kde sa nachádza a po jej odpovedi, že na zástavke na autobus, jej oznámil, že ide za ňou a chce peniaze, na čo sa za pár minút na zástavke aj objavil, s matkou zašli za autobusovú zástavku k zábradliu, kde od nej obžalovaný najskôr pýtal peniaze slušným spôsobom a normálnym hlasom, že nemá čo ješť, že potrebuje peniaze na zaplatenie faktúry za telefón, kde keď mu matka oznámila, že mu peniaze nedá, tak jej už zvýšeným hlasom povedal, že chce peniaze, že ich potrebuje, na čo S. vytiahla z predného vrecka svojich nohavíc 3 ks 20,-€ bankoviek a jednu mu podala, následne na ňu obžalovaný, keď si bankovku zobral, začal kričať, že to je málo, chytil ju jednou rukou pod krk a kričal na ňu, že to je málo, že mu má dať peniaze, tak mu S. podala ešte jednu 20,-€ bankovku, ktorú si zobral, potom sa otočil a odišiel preč,

teda

proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci, čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe,

tým spáchal

zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona č. 300/2005 s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Za to sa odcudzuje

Podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam k trestu odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), d), ods. 4 Trestného zákona, § 74 ods. 1 Trestného zákona súd ukladá obžalovanému ambulantné ochranné protitoxikomanické liečenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný prokurátor v Žiari nad Hronom podal dňa 22.10.2018 obžalobu na obvineného Y., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Na hlavnom pojednávaní bolo vykonané dokazovanie výsluchom obžalovaného Y., prečítaním podľa § 269 Trestného poriadku listinných dôkazov, oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 4T 22/2018, prečítaním podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku znaleckého posudku.

Na začiatku hlavného pojednávania v zmysle § 255 ods. 3 Trestného poriadku obhajoba navrhla začať konanie o dohode o vine a treste, nakoľko obžalovaný splnil na takéto konanie zákonné podmienky a takýto postup navrhol pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Obžalovaný s návrhom obhajcu súhlasil. Prokurátor nesúhlasil s konaním o dohode o vine a treste.

Obžalovaný Y. na hlavnom pojednávaní, po zákonom poučení podľa § 257 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2, ods. 4, ods. 5, ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku uviedol : „som vinný, čiže b“. Na otázky podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku, písm. c) - či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, obžalovaný uviedol : „áno“, písm. d) - či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby, obžalovaný uviedol : „áno“, písm. f) - či rozumie právnej kvalifikácii skutku, ako trestného činu, obžalovaný uviedol : „áno“, písm. g) - či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy, jemu kladené za vinu, obžalovaný uviedol : „áno“, písm. h) - či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako určitý trestný čin, obžalovaný uviedol : „áno“. Prokurátor a obhajca navrhli prijať vyhlásenie obžalovaného. Súd preto podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal a podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná.

Súd konanie obžalovaného, ktorým proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci, čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe, právne kvalifikoval ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Podľa § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba.

Podľa § 127 ods. 4 Trestného zákona blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom, alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Obžalovaný Y. má základné vzdelanie, je nevyučенý. Mestský úrad Banská Štiavnica v správe o povesti uviedol, že inšpektori Mestskej polície v Banskej Štiavnici neriešili priestupok, ktorého by sa obžalovaný dopustil. Mestský úrad v Banskej Štiavnici taktiež neriešil sťažnosti na protispoločenské konanie menovaného. Doposiaľ bol trikrát priestupkovo postihovaný, z toho v jednom prípade pre priestupok na úseku dopravy, v roku 2015 bol priestupkovo postihovaný pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona SNR č. 372/1990 Zbierky v platnom znení, ktorého sa dopustil voči poškodenej S. pričom v rozkaznom konaní mu bola uložená pokuta vo výške 30,-€. V roku 2016 bol priestupkovo postihovaný pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) Zákona SNR č. 372/1990 Zbierky o priestupkov v platnom znení, ktorého sa dopustil voči poškodenej S., pričom v rozkaznom konaní mu bola uložená pokuta vo výške 50,-€. Doposiaľ bol dvakrát súdne trestaný.

Trestným rozkazom Okresného súdu v Žiari nad Hronom, zo dňa 20.12.2017, sp. zn. 1T 105/2017 bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, pričom skutok spáchal voči poškodenej S. a bol odsúdený podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona s prihladnutím na § 353 ods. 2 Trestného poriadku na trest odňatia slobody v trvaní dvanásť mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní dvadsaťštyri mesiacov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 20.12.2017.

Trestným rozkazom Okresného súdu v Žiari nad Hronom, zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 4T 22/2018 bol uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona a bol odsúdený podľa § 364 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 353 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienienečne odložený, pričom bola určená skúšobná doba na tri roky. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona bol zrušený vo výroku o treste, trestný rozkaz Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 1T 105/2017, zo dňa 20.12.2017. Ďalej bolo podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku rozhodnuté o uplatnenom nároku na náhradu škody. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2018. Uznesením vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu v Žiari nad Hronom, zo dňa 23.03.2018, sp. zn. 4T 22/2018 sa podľa § 50 ods. 3 Trestného zákona započítala do súhrnného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 4T 22/2018, zo dňa 22.02.2018 tá časť z trestu odňatia slobody v trvaní dvanásť mesiacov, s podmienienným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní dvadsaťštyri mesiacov uložená trestným rozkazom Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 1T 105/2017, zo dňa 20.12.2017, ktorý vykonáva od 21.12.2017 s tým, že skúšobná doba vo veci Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 4T 22/2018 končí dňom 21.12.2020. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.04.2018.

Zo správy na obžalovaného počas výkonu väzby súd zistil, že aktuálne správanie a vystupovanie menovaného je na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia personálu plní bez pripomienok. V styku s ostatnými obvinenými konfliktné situácie nevyvoláva. Disciplinárne odmenený, ani potrestaný nebol. Obžalovaný požiadal o zaradenie do práce. Nebolo možné však jeho žiadosti, z dôvodu právnej kvalifikácie skutku, vyhovieť.

Zo znaleckého posudku č. 91/2018, znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria súd zistil, že u obžalovaného nebola vyšetrením zistená žiadna duševná choroba, či porucha, ktorá by mohla mať chorobný vplyv na jeho konanie. Na takúto duševnú poruchu, alebo chorobu netrpí obžalovaný ani v súčasnej dobe. Rozpoznávacie schopnosti obžalovaného v dobe spáchania trestnej činnosti boli plne zachované. Obžalovaný mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť. Ovládacie schopnosti mohli byť vplyvom jednoduchej kombinovanej intoxikácie znížené, avšak len ľahko, forenzne nevýznamne. U obžalovaného ide o rozvoj syndrómu závislosti od viacerých návykových látok, s preferenciou pervitínu a marihuany, s prejavmi prevažne psychickej závislosti, ktorá sa prejavovala u obžalovaného počas pobytu na slobode hlavne silným bažením a pokračovaním konzumácie, aj napriek negatívnym dôsledkom, v minulosti aj s trestnoprávnou dohrou a neschopnosťou poučiť sa z predchádzajúcich negatívnych skúseností, ich kontinuálnou, v podstate dennou konzumáciou, nielen vo voľnom čase, ale aj v pracovnom procese, drogovocentrickým konaním, vynakladaním prakticky všetkých zarobených finančných prostriedkov na nákup návykových látok. Vo vzťahu k alkoholu sa jedná o abusus, škodlivé zneužívanie bez prejavov syndrómu závislosti. Obžalovaný v dobe činu bol schopný rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, bol schopný svoje konanie ovládať. Obžalovaný je schopný účasti na trestnom konaní, je schopný plne chápať zmysel trestného konania. Pobyt obžalovaného na slobode, z psychiatrického hľadiska nie je nebezpečný, avšak vzhľadom na konštantný syndróm závislosti od viacerých návykových látok a vzhľadom na tú skutočnosť, že obžalovaný do súčasnosti nikdy neabsolvoval žiadne protitoxikomanické liečenie, znalec navrhol uloženie ochrannej protitoxikomanickej liečby ústavnou formou. V prípade, že obžalovanému bude uložený nepodmienienný trest odňatia slobody, bude postačujúca ochranná liečba protitoxikomanická ambulantnou formou.

Vo svojich záverečných rečiach, v zmysle § 274 ods. 2 Trestného poriadku, prokurátor navrhol uložiť obžalovanému podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného

zákona trest odňatia slobody v trvaní sedem rokov, pre jeho výkon ho zaradiť do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a zároveň uložiť ambulantné ochranné protitoxikomanické liečenie. Poškodená S. uviedla, že obžalovaný je dostatočne poučený a navrhla skôr „to liečenie“. Obhajoba poukázala na poľahčujúce okolnosti, doznanie sa, oľutovanie skutku, napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti, blízky veku mladistvého, navrhla postup podľa § 39 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona uložiť obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby a zároveň uložiť ústavné ochranné protitoxikomanické liečenie. Obžalovaný uviedol, „nemám k tomu čo povedať len to, že ma to mrzí“. Právom posledného slova v zmysle § 275 Trestného poriadku obžalovaný zopakoval, že ho to mrzí s tým, že v budúcnosti sa nedopustí žiadnej trestnej činnosti, súhlasí s liečením navrhnutým znalcom.

Pri úvahe o druhu a výmere trestu súd prihliadal k ustanoveniam § 34 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 6 Trestného zákona, pričom ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona ustálil, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona zistil, že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený, preto podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností je vyrovnaný.

Pri zločine lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona možno uložiť páchateľovi trest odňatia slobody na sedem rokov, až dvanásť rokov.

Súd neakceptoval poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. d) Trestného zákona z dôvodu, že nebolo preukázané, že by vek obžalovaného mal zrejmy vplyv na jeho rozumovú, alebo vôľovú vyspelosť a spôsobilosť. Taktiež neakceptoval poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona z dôvodu, že trestná činnosť, okrem doznania obžalovaného, bola jednoznačne preukázaná.

Súd nemal zákonný dôvod na postup v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na okolnosti prípadu a pomery páchateľa.

Podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnou hranicou zákonom stanovenej trestnej sadzby...

V zmysle platnej judikatúry S 44/2017, ak možno páchateľovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu možno naposledy označené ustanovenie, per analogiam, a pri použití argumentu a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchateľ (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Podľa názoru súdu uloženie trestu v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby v trvaní sedem rokov, až dvanásť rokov by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne. Súd preto podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní štyri roky a osem mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože tento nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Podľa § 73 ods. 2 písm. c), d), ods. 4 Trestného zákona, § 74 ods. 1 Trestného zákona súd uložil obžalovanému vzhľadom na závery znaleckého psychiatrického posudku, aj ambulantné ochranné protitoxikomanické liečenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na tunajšom súde.